

**This is an electronic reprint of the original article.
This reprint *may differ* from the original in pagination and typographic detail.**

Author(s): Yrjönsuuri, Mikko

Title: Antakaa meille työrauha!

Year: 2015

Version:

Please cite the original version:

Yrjönsuuri, M. (2015, 10.09.2015). Antakaa meille työrauha!. Tiedeblogi.
<https://www.jyu.fi/blogit/tiedeblogi/yrjonsuuri>

All material supplied via JYX is protected by copyright and other intellectual property rights, and duplication or sale of all or part of any of the repository collections is not permitted, except that material may be duplicated by you for your research use or educational purposes in electronic or print form. You must obtain permission for any other use. Electronic or print copies may not be offered, whether for sale or otherwise to anyone who is not an authorised user.

Antakaa meille työrauha!

Suomalaisia yliopistoja on myllerretty jo pitkään. Kuinkahan pitkään se jatkuu? Aloitin yliopistotöissä 1986. Muistot ovat auvoisia alkuajoilta. Vielä 1990-luvun lamakin merkitsi lähinnä rahan puutetta. Itseäni kohtasi pari lomautusta. Niiden aikana töitä tehtiin täysillä, mutta palkkaa ei vain saanut. Rakenteet kestivät, eikä työrauha paljon kärsinyt.

Omassa muistissani myllerrys alkoi yliopistoille pakotetusta uudesta palkkajärjestelmästä, UPJ:sta, joka sittemmin muuttui YPJ:ksi. Se saatiin käyttöön 2006 kovalla mekkalalla. Itsekin osallistuin mielenosoituksiin ja kapinakokouksiin monta kertaa.

Tutkimuksen teko tietenkin häiriintyi. Jyväskylässä monien allekirjoittamassa rehtorille osoitetussa kirjeessä kysyttiin muun muassa: "Kuka hoitaa UPJ:n aiheuttaman henkisen masennuksen tässä yliopistossa?" Vastauksessaan **Aino Sallinen** puhui "eteenpäin menon ajasta". UPJ oli tullut jäädäkseen. Rutinat pois.

Vielä nyt kymmenen vuotta myöhemminkään ei ole selvää, että YPJ:n hyödyt voittaisivat siirtymän tuhot. Vaikutusta on mahdotonta arvioida aukottomasti, koska lisää uudistuksia on tullut jatkuvasti, yliopistolain muutos yhtenä suurimmista. Moni muistaa myös SAP-katastrofin. Nyt meillä on profilointi. Työrauha ei ole palannut yliopistoille. Valtio pakottaa rajut säästöt koko koulutussektorille. On vaikea uskoa, että näiden leikkausten yli päästään niinkään helposti kuin 1990-luvun säästöjen. Silloin perusrakenteet olivat vakaat. Toisin kuin nyt.

Opetin viime talvena yhden periodin Kalifornian yliopistossa UCLA:ssa Los Angelesissa. Bruin cardissa eli henkilökortissa luki "Faculty", näin siis tilanteen sisältäpäin. Sielläkin tulee muutoksia. Uusi plagiointitunnistusjärjestelmä, uusi arvostelutietokanta, uusi työsopimus pohja ja niin edelleen. Yliopiston perusrakenteita siellä ei kuitenkaan olla muuttamassa. Ne ovat auttamattoman vanhanaikaiset ja saavat olla sitä vielä jatkossakin. En tiedä kuinka kauan. Oxford ja Cambridge jatkavat edelleen 800 vuotta vanhoihin rakenteisiin.

Yliopistotyön ydin ovat sellaiset ihmiset, joilla on vahva halu tutkia ja jotka ovat riittävän sinnikkäitä selviytyäkseen akateemisen maailman rajussa kilpailussa. Hyvässä yliopistossa tutkija-opettajilla on mahdollisuus keskittyä tutkimukseen ja opetukseen. Sitä nämä sinnikkäät puurtajat eniten haluavat. Profilointeja on tehty nyt jo monta vuotta, eikä työrauhan paranemisesta vielä ole merkkejä näkyvissä. **Juha Sipilän** hallituksen säästöt eivät paranna tilannetta. Koska tämä kaikki loppuu ja saamme taas tehdä töitä rauhassa? Ja kuka hoitaa tämän kaiken myllerryksen aiheuttaman henkisen masennuksen?

Mikko Yrjönsuuri, filosofian professori